## الف- طبیعت نبوت‌ها

کتاب مقدس منحصر به فرد است و هیچ کتابی را نمی‌توان با آن مقایسه کرد! در عهد عتیق انبیا از صدها سال پیش از زمان تحقق، در مورد آمدن مسیحا، عیسای مسیح، نبوت‌های بسیاری کردند! عیسای مسیح تنها کسی است که همه این نبوتها را تحقق بخشید! شاید یک دو مورد از نبوت‌ها در مورد شخص دیگری هم به انجام رسیده باشد، اما نه تعداد این موارد زیاد است و نه همه آنها نبوت‌ها را در بر می‌گیرد! شانس اینکه ۸ مورد از این نبوت‌ها در مورد یک نفر در تاریخ تحقق پیدا کند، یک به ۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ است! این واقعیت که نبوت‌های خیلی بیشتری در عیسای مسیح به انجام رسید، ثابت می‌کند که او به طور مطلق در تاریخ جهان منحصر به فرد است! و نیز ثابت می‌کند که یک هوش الهی (خود خدا) وجود دارد که در پشت کتاب مقدس، نبوت‌ها و تحقق آنها در تاریخ جهان ایستاده است!

برخی از نبوت‌های عهد عتیق تحققی تحت‌اللفظی و موقتی یعنی مربوط به همان دوران عهد عتیق داشتند و تحققی کمتر تحت‌اللفظی هم در دوران عهد جدید. نبوت‌های عهد عتیق را گاه به صورت تحت‌اللفظی تفسیر کرده‌اند و در دیگر مواقع در عهد جدید به طریقی غیر تحت‌اللفظی. نبوت‌های عهد عتیق در عهد جدید به پنج شیوه متفاوت تحقق می‌یابند:

**۱- تحقق تحت‌اللفظی یا مستقیم نبوت‌های عهد عتیق در عهد جدید.**

نمونه: متی ۲:۵- ۶ (میکاه ۱:۵). مسیحا دقیقا در بیت لحم به دنیا آمد.
نبوت‌های دیگر عهد عتیق که به صورت تحت‌اللفظی در عهد جدید تفسیر می‌شوند، عبارتند از: متی ۱۸:۱۲- ۲۱ (اشعیا ۱:۴۲- ۴)، متی ۴:۲۱- ۵ (زکریا ۹:۹)، متی ۴۳:۲۲- ۴۵ (۱:۱۱۰)، متی ۳۰:۲۴ (دانیال ۱۳:۷- ۱۴، زکریا ۱۰:۱۲- ۱۴). عبرانیان ۵:۱ (مزمور ۷:۲). عبرانیان ۶:۵ (مزمور ۴:۱۱۰).

**۲- تحقق نمونه شناختی نبوت‌های عهد عتیق در عهد جدید.**

نمونه: متی ۱۵:۲ (هوشع ۱:۱۱). هوشع به خروج اسرائیل از مصر به عنوان نمونه‌ای برای خروج اسرائیل از بابل اشاره می‌کند. متی به خروج اسرائیل از مصر به عنوان نمونه‌ای از خروج مسیحا از مصر بهره می‌گیرد. بدین ترتیب اسرائیل نمونه مسیحا است! خدا چنین مقرر فرموده بود که خادم خداوند (عیسای مسیح) تحقق همه چیزهایی باشد که خدا از قومش اسرائیل انتظار داشت باشند (م.ک. اشعیا ۳:۴۹- ۶)!
نبوت‌های دیگر عهد عتیق که به صورت نمونه شناختی در عهد جدید تفسیر می‌شوند، عبارتند از: متی ۱۷:۳ (مزمور ۷:۲)، متی ۵:۱۱ب (اشعیا ۱:۶۱)، متی ۳۵:۱۳ (مزمور ۲:۷۸)، متی ۳۴:۲۷ (مزمور ۲۱:۶۹)، متی ۳۵:۲۷ (۱۸:۲۲)، یوحنا ۲۵:۱۵ و ۱۷:۲ (مزمور ۴:۶۹ و ۹)، یوحنا ۲۵:۲۰ (مزمور ۱۶:۲۲)، عبرانیان ۸:۱- ۹ (مزمور ۶:۴۵- ۷)، عبرانیان ۵:۲- ۸ (مزمور ۴:۸- ۶)، عبرانیان ۱۲:۲ (مزمور ۲۲:۲۲)، عبرانیان ۵:۱۰- ۶ (مزمور ۶:۴۰- ۸).

**۳- تحقق تشبیهی (قیاسی) نبوت‌های عهد عتیق در عهد جدید.**

نمونه: متی ۱۸:۲ (ارمیا ۱۵:۳۱). در عهد عتیق راحیل مادر یوسف (نماینده پادشاهی شمالی اسرائیل) و بنیامین (نماینده پادشاهی جنوبی یهودا) به خاطر فرزندانش (اخلافش) که از رامه (در مرز میان دو پادشاهی) به ترتیب به آشور و بابل برده می‌شدند، شیون و زاری کرد. در عهد جدید مادران بیت لحم به خاطر فرزندانشان که به دست هیرودیس به قتل رسیدند، گریه و شیون می‌کنند. رویداد دوم تشبیهی از رویداد دومی است.

نبوت‌های دیگر عهد عتیق که به صورت تشبیهی در عهد جدید تفسیر می‌شوند، عبارتند از: متی ۲۳:۱ (اشعیا ۱۴:۷)، متی ۱:۴- ۴ (تثنیه ۱:۸- ۳)، متی ۳۵:۱۰- ۳۶ (میکاه ۶:۷)، متی ۵:۱۱الف (اشعیا ۵:۳۳- ۶)، عبرانیان ۱۳:۲ (اشعیا ۱۷:۸- ۱۸).

**۴- تحقق مفهوم نبوت عهد عتیق در عهد جدید.**

نمونه: متی ۲۳:۲ (مفهوم نبوت‌های عهد عتیق). یک «ناصری» کسی است که از شهر ناصره می‌آید. در حالی که در زمان داود بیت لحم شهر بسیار مشهوری بود، ناصره شهرکی کوچک و بی اهمیت، با مردمی بی‌اهمیت تلقی می‌شد. گرچه متی ۲۳:۲ به نبوتی مشخص از عهد عتیق اشاره ندارد، اما کلمات «کلام انبیا (حالت جمع) به حقیقت پیوست» به آن چیزی اشاره می‌کند که انبیا درمورد مسیحا دریافته بودند. مسیحا قرار بود خوار و مطرود گردد (م.ک. مزمور ۶:۲۲- ۸ و ۲۰ و ۲۱، اشعیا ۱:۱۱، ۷:۹، ۲:۵۳ و ۳ و ۸، دانیال ۲۶:۹).

**۵- تحقق مسیح شناختی نبوت‌های عهد عتیق در عهد جدید.**

نمونه: عبرانیان ۱:۱۰- ۱۲ (مزمور ۲۵:۱۰۲- ۲۷). آنچه در عهد عتیق به خدا نسبت داده شده، در عهد جدید به مسیحا، عیسای مسیح نسبت داده شده است. نبوت‌های دیگر عهد عتیق که به صورت مسیح شناختی در عهد جدید تفسیر می‌شوند، عبارتند از: یوحنا ۱۱:۱۰- ۱۴ (حزقیال ۱۱:۳۴- ۱۶، اشعیا ۱۱:۴۰)، متی ۹:۲۷- ۱۰ (زکریا ۱۲:۱۱- ۱۳، ارمیا ۲:۱۸)، فیلیپیان ۱۰:۲ (اشعیا ۲۳:۴۵)، عبرانیان ۶:۱ (تثنیه ۴۳:۳۲ در طومارهای دریای مرده).

## ب- نبوت‌های مربوط به تولد عیسای مسیح

**۱- عیسی خدایی است که طبیعت انسانی بر خود گرفت.**

نبوت: اشعیا ۱۴:۷ (۷۴۰- ۶۸۰ پ. م.). تحقق: متی ۱۸:۱- ۲۳ (۶۳- ۶۶ م.)

شرح: آن زن و بچه چه کسانی بودند؟ اشعیا در آغاز سال ۷۳۴ پ. م. چنین نبوت کرد که زن جوانی مادر پسری بنام «عمانوئیل» (خدا با ما) خواهد شد، بدون اینکه به پدرش اشاره‌ای بکند. این نبوت در وهله نخست در دوران عهد عتیق تحققی تحت‌اللفظی دارد. پسر یاد شده در اشعیا ۱۴:۷ پسری معمولی بود که در دوران پادشاهی آحاز (۷۳۴- ۷۲۶ پ. م.) زندگی می‌کرد. پیش از اینکه این پسر بتواند فرق میان خوب و بد را تشخیص دهد (اشعیا ۱۵:۷- ۱۷) تیگلات پیلسر (در ترجمه قدیمی کتاب مقدس: تغلت فلاسر) پادشاه آشور پادشاهی شمالی اسرائیل را با پایتختش سامره در سال ۷۳۴ پ. م. (دوم پادشاهان ۲۹:۱۵) و سوریه (ارام) با با پایتختش دمشق در سال ۷۳۲ پ. م. ویران کرد (دوم پادشاهان ۹:۱۶).

اما مطابق مکاشفه عهد جدید این نبوت تحقق دومی هم دارد که دیگر تحققی تحت‌اللفظی نیست (متی ۲۲:۱- ۲۳). خدا با حکمت غیر قابل درک خود چنین مصلحت دید که مریم باکره بدون دخالت پدری انسانی مادر عمانوئیل واقعی گردد. بدین ترتیب پسر مذکور در اشعیا ۱۴:۷ هم نشانه، نماد و نمونه مسیحای کودک بود که قرار بود بیاید! پسر خدا (خدا) طبیعت انسانی بر خود گرفت و به صورت کودک یک انسان به دنیا آمد (لوقا ۲۶:۱- ۳۷، یوحنا ۱:۱- ۱۴، فیلیپیان ۵:۲- ۷). نام او به درستی نشان‌دهنده هویت اوست: خدایی که به عنوان یک انسان در میان ما ساکن شد (متی ۲۳:۱، یوحنا ۱۴:۱، یوحنا ۱:۱- ۳).

**۲- عیسی به صورت یک پسر متولد گردید.**

نبوت: اشعیا ۶:۹- ۷. تحقق: لوقا ۶:۲- ۷ (۶۰- ۶۱ م.)، مکاشفه ۵:۱۲ (۹۵- ۹۶ م.).

**۳- عیسی در بیت لحم متولد گردید.**

نبوت: میکاه ۲:۵ (۷۳۷- ۶۸۰ پ. م.). تحقق: متی ۱:۲- ۶.

**۴- هیرودیس پادشاه کوشید تا عیسی را بکشد.**

نبوت: ارمیا ۱۵:۳۱- ۱۷ (۶۲۷- ۵۸۶ پ. م.). تحقق: متی ۱۷:۲- ۱۸.

**۵- عیسی تا زمان مرگ هیرودیس پادشاه در مصر ماند.**

نبوت: هوشع ۱:۱۱ (۷۵۴- ۷۱۴ پ.م.). تحقق: متی ۱۴:۲- ۱۵.

## پ- نبوت‌های مربوط به زندگی عیسای مسیح

**۶- طلایه دار عیسی یحیای تعمید دهنده بود.**

نبوت: اشعیا ۱:۴۰- ۵، ملاکی ۱:۳- ۳، ۵:۴- ۶ (۴۳۲- ۴۲۰ پ. م.). تحقق: متی ۱:۳- ۳، م.ک. ۷:۱۱- ۱۴، ۱۰:۱۷- ۱۳.

**۷- عیسی در جلیل بزرگ شد و خدمتش را هم همان جا آغاز نمود.**

نبوت: اشعیا ۱:۹- ۲. تحقق: متی ۱۳:۳، ۱۲:۴- ۱۷، ۳۵:۹، لوقا ۱۴:۴- ۲۱.

**۸- روح‌القدس برعیسی فرود آمد.**

نبوت: اشعیا ۱:۱۱، ۱:۹- ۲. تحقق: متی ۱۶:۳- ۱۷، یوحنا ۳۲:۱- ۳۳ (۷۰- ۹۸ م.).

**۹- خدا شهادت داد که عیسی آن یگانه محبوب وی است.**

نبوت: اشعیا ۱:۴۲. تحقق: متی ۱۶:۳- ۱۷.

**۱۰- عیسی پیش از اینکه به تعلیم بپردازد، به صدای خدا گوش می‌داد.**

نبوت: اشعیا ۴:۵۰- ۵. تحقق: مرقس ۳۵:۱ (۴۴- ۴۶ م.).

## ت- نبوت‌های مربوط به کار نجات عیسای مسیح

**۱۱- عیسی واپسین نبی است.**

نبوت: تثنیه ۱۵:۱۸- ۱۹ (۱۴۰۷ پ. م.). تحقق: اعمال ۲۲:۳- ۲۳ (۶۱ م.)، عبرانیان ۱:۱- ۲ (پیش از ۶۴ م.).

شرح: موسی (۱۵۲۷- ۱۴۰۷ پ. م.) چنین نبوت کرد: «خداوند به من گفت:... نبی‌ای را برای ایشان از میان برادران ایشان مثل تو مبعوث خواهم کرد و کلام خود را در دهانش خواهم گذاشت و هر آنچه به او امر فرمایم به ایشان خواهد گفت و هر کسی که سخنان مرا که او به اسم من گوید نشنود، من از او مطالبه خواهم کرد» (تثنیه ۱۵:۱۸- ۱۹). «هر کس به عیسی گوش نسپارد، از قوم اسرائیل بریده خواهد شد» (اعمال رسولان ۲۲:۳- ۲۳).

عهد جدید عیسی را به عنوان بزرگترین و واپسین نبی روی زمین مکشوف می‌سازد! روزگار انبیای دوران عهد عتیق با ظهور یحیای تعمید دهنده به پایان رسید (متی ۱۳:۱۱). عیسای مسیح خدایی است که در کنار طبیعت الهی‌اش طبیعت انسانی نیز بر خود گرفت.

او فیض و راستی آورد و خدا خویشتن را از طریق عیسای مسیح آشکار ساخت (یوحنا ۱:۱ و ۱۴- ۱۸). خدا در عیسای مسیح با ما کاملا روشن و قاطع سخن گفت (عبرانیان ۱:۱- ۲). او با اقتدار با ما سخن گفت و از ما خواستار اطاعت شد (متی ۲۴:۷- ۲۹). هر که به سخنان عیسی گوش نسپارد، سخنان خدا را نشنیده است (یوحنا ۳۴:۵- ۳۶، ۲۳:۱۴- ۲۴). هر کس عیسای مسیح را حرمت نکند، حرمت خدا را نگاه نداشته است (یوحنا ۲۳:۵). هر که عیسای مسیح را نشناسد، خدا را نشناخته است (یوحنا ۱۹:۸و ۲۴). هر کس به عیسای مسیح ایمان نداشته باشد، به خدا ایمان ندارد (یوحنا ۴۴:۱۲). هر که عیسای مسیح را نپذیرد، خدا را هم رد کرده است (لوقا ۱۶:۱۰، یوحنا ۲۰:۱۳).

**۱۲- عیسی به عنوان نبی پیغام نجات را با مثل‌ها اعلان نمود.**

نبوت: اشعیا ۹:۶- ۱۰، مزمور ۲:۷۸ (آساف، ۹۶۰ پ. م.). تحقق: متی ۱۰:۱۳- ۱۷ و ۳۴- ۳۵.

**۱۳- عیسی به عنوان نبی نجات را به همه ملل روی زمین هدیه می‌کند.**

نبوت: اشعیا ۱:۴۲- ۷؛ ۶:۴۹، حجی ۶:۲- ۷ (۵۲۰ پ. م.). تحقق: متی ۱۵:۱۲- ۲۱.

شرح: وظیفه مسیحا چه بود؟ اشعیا چنین نبوت کرد که خادم خداوند عدالت را به ملت‌ها خواهد داد. او چشمان کوران خواهد گشود، اسیران را از زندان آزاد خواهد کرد و آنانی را که در تاریکی ساکنند خواهد رهانید. خادم خداوند به طور خاص به عنوان نبی و عطاکننده شریعت- موسای دوم- توصیف می‌شود. هدف نهایی خدمت او برپا کردن عدالت بر روی کل کره زمین است (م.ک. اول قرنتیان ۲۴:۱۵- ۲۸)! این نبوت در وهله نخست برای اسرائیل در همان دوران عهد عتیق تحققی تحت‌اللفظی داشت، اما نبوت مزبور حاوی نکاتی مهمتر از رسیدگی به قوم اسرائیل است. او از کوران روحانی اسرائیل و دیگر ملت‌های جهان (اشعیا ۱۸:۴۲و ۲۰، ۸:۴۳، ۶:۴۹) و اسارت روحانی ایشان به گناه سخن می‌گوید.

مسیحا به چه کسانی خدمت خواهد کرد؟ اشعیا نبوت کرد که مسیحا عدالت را برای همه ملل روی زمین ارمغان خواهد آورد و اینکه دورترین کشورهای جهان نیز چشم انتظار او خواهند بود (اشعیا ۱:۴۲و ۴). از این رو کار نجات او همه ملل روی زمین را هدف قرار می‌دهد.

چگونه مسیحا وظیفه خود را به انجام خواهد رسانید؟ اشعیا نبوت می‌کند که مسیحا فریاد نخواهد زد و آوازش در خیابان‌ها شنیده نخواهد شد (اشعیا ۲:۴۲). او با هیچ گونه اعمال زور مردم را وادار به شنیدن

حرف‌هایش نخواهد کرد. او با مخالفان خود بحث و جدل نخواهد کرد. او وظیفه خویش را در کمال آرامش و فروتنی و بدون توجه به ناظران ظاهربین‌اش به انجام خواهد رسانید. او با وقار و مهربانی و رحمت رفتار خواهد کرد. آیا او وظیفه خود را به انجام خواهد رسانید؟ اشعیا نبوت می‌کند که مسیحا بدون ابراز ضعف و بدون وقفه مأموریت خویش را به انجام خواهد رسانید (اشعیا ۴:۴۲، یوحنا ۴:۱۷). با مخالفت رو به رو خواهد شد، اما در نهایت آن را درهم خواهد شکست (اشعیا ۷:۴۹، ۶:۵۰، ۵:۵۳) و به هدف نهایی خویش دست خواهد یافت!

نبوت مزبور در دوران عهد جدید وارد مرحله تحقق می‌شود (متی ۱۵:۱۲- ۲۱). عیسی در خلال نخستین آمدنش به زمین مردم را از اینکه وی را بشناسانند منع می‌نمود و بی‌سر و صدا به انجام وظیفه خویش پرداخت. او توجه خویش را روی ضعفا و بیماران متمرکز نمود. او کوران جسمانی را شفا بخشید (یوحنا ۳۹:۹- ۴۱) و آنانی را که در بندگی گناه بودند آزاد نمود (یوحنا ۳۰:۸- ۳۶). وی پس از مرگ و رستاخیزش مأموریتی بزرگ به شاگردان خود داد تا انجیل را نه تنها در اسرائیل (متی ۵:۱۰- ۷)، بلکه در میان همه ملل روی زمین اعلان نمایند (مرقس ۱۵:۱۶، متی ۱۸:۲۸- ۲۰). عیسی از طریق رسولانش به کار نجات خویش ادامه داد و اکنون نیز به وسیله کلیسا در جهان بدان ادامه می‌دهد (لوقا ۱:۱- ۴ را با اعمال رسولان ۱:۱- ۸ مقایسه کنید).

**۱۴- <u>عیسی به عنوان نبی دوران لطف (فیض) خدا را اعلان نمود</u>.**

نبوت: اشعیا ۱:۶۱- ۲. تحقق: لوقا ۱۸:۴- ۱۹.

**۱۵- <u>عیسای مسیح کاهن اعظم است</u>.**

نبوت: مزمور ۴:۱۱۰. تحقق: عبرانیان ۱۵:۷- ۲۸.

شرح: داوود (۱۰۱۱- ۹۷۱ پ. م.) چنین نبوت کرد: «خداوند قسم خورده است و پشیمان نخواهد شد که تو کاهن هستی تا ابدالاباد، به رتبه ملکیصدق»

عهد جدید عیسای مسیح را به عنوان کاهن اعظم مکشوف می‌نماید. عیسی بر خلاف همه کاهنان دیگر قدوس، بی‌عیب، پاک، جدا از گناهکاران، و فراتر از آسمان‌هاست (عبرانیان ۲۶:۷- ۲۸). وی بر خلاف دیگر کاهنان که هر روزه برای گناهان خودشان و دیگران قربانی تقدیم می‌کردند، عیسی خودش را به عنوان قربانی کفاره‌کننده برای گناهان همه کسانی که به او ایمان می‌آورند- یک بار برای همیشه- تقدیم نمود

(عبرانیان ۶:۹- ۱۴و ۲۵- ۲۶). بر خلاف کاهنان عهد عتیق که می‌مردند و یکی دیگر جانشینشان می‌شد، عیسی کاهن ابدی گردید. پس از اینکه وی از مردگان برخاست تا ابد زنده است و کهانت دائمی دارد (عبرانیان ۱۵:۷- ۲۵). بر خلاف همه کاهنان دیگر، عیسی نه در معبدی زمینی، بلکه در حضور خدا در آسمان به ما خدمت می‌کند (عبرانیان ۲۴:۹) و بر خلاف دیگر کاهنان، عیسی با ضعف‌های ما همدردی می‌کند، چون در همه چیزهای دیگر (به جز گناه) به مانند ما آزموده شد (عبرانیان ۱۴:۴- ۱۶، ۱۷:۲- ۱۸).

**۱۶- عیسی به عنوان کاهن، یگانه کسی است که خدا از طریقش همه ملت‌ها را برکت می‌دهد.**

نبوت: پیدایش ۱۸:۲۲ (ابراهیم، ۲۱۶۷- ۱۹۹۲ پ. م.). تحقق: غلاطیان ۸:۳ و ۱۶ (۵۰ م.).

**۱۷- عیسی یه عنوان کاهن، شبان نیکوست.**

نبوت: میکاه ۱۲:۲- ۱۳، حزقیال ۱۱:۳۴- ۱۶و ۲۳، ۲۵:۳۶- ۲۸، ۲۳:۳۷- ۲۴ (۵۹۳- ۵۷۱ پ. م.). تحقق: یوحنا ۱۱:۱۰- ۱۸.

**۱۸- عیسی به عنوان کاهن، به ستمدیدگان و ضعیفان کمک می‌کرد.**

نبوت: اشعیا ۴:۵۳. تحقق: متی ۱۴:۸- ۱۷.

**۱۹- عیسی به عنوان کاهن، برای نگاه داشتن تقدس خانه خدا غیرت داشت.**

نبوت: مزمور ۹:۶۹ (داوود، ۱۰۱۱- ۹۷۱ پ. م.). تحقق: یوحنا ۱۳:۲- ۱۷.

**۲۰- عیسی به عنوان کاهن، برای ایمانداران شفاعت می‌کند.**

نبوت: ایوب ۱۹:۱۶- ۲۱ (۱۹۰۰- ۵۰۰ پ. م.). تحقق: رومیان ۳۴:۸ (بهار ۵۷ م.)، عبرانیان ۲۵:۷.

**۲۱- عیسی بزرگترین پادشاه است.**

نبوت: مزمور ۲۷:۸۹- ۲۹ (ایتان، ۹۷۱- ۹۳۱ پ. م.)، اشعیا ۶:۹- ۷. تحقق: متی ۱۸:۲۸، یوحنا ۳۵:۳، ۳:۱۳، مکاشفه ۵:۱، ۱۴:۱۷، ۱۶:۱۹.

**۲۲- عیسی به عنوان پادشاه، عهد و خداسالاری را به اوج خود رسانید.**

نبوت: دوم سموئیل ۱۱:۷- ۱۶ (پیش از ۹۱۰ پ. م.)، اول تواریخ ۱۱:۱۷- ۱۴ (حدود ۴۰۰ پ. م.). تحقق: دوم قرنتیان ۱۶:۶ (پاییز ۵۶ م.)، اول پطرس ۹:۲- ۱۰ (۶۲- ۶۳ م.).

شرح: خداسالاری در زیر فرمان پادشاهی مسیحا به نقطه اوج عهد می‌رسد. وعده‌های خدا بـه داوود در اول تواریخ ۱۷ نشانگر یک عهد است که خدا با داوود می‌بندد با این مضمون که هرگز تخت اسرائیل از مـردی از خاندان و ذریت داوود خالی نخواهد ماند (دوم تواریخ ۱۶:۶). بـا ایـن حـال، ایـن وعـده را بایـد در پرتـو مکاشفه مستمر خدا دید که با پاتریارخ‌ها آغاز شده بود.

وعده خدا به داوود در دوم سموئیل ۷ این عهد را در تداوم بلافصـل ذریـت او یعنـی سـلیمان و پادشـاهی یهودا نشان می‌دهد، اما وعده او به داود در اول تواریخ ۱۰:۱۷- ۱۴ نشان‌دهنده آن است که وعده مزبور بـا آمدن مسیحا و استقرار پادشاهی جاودانی او به انجام خواهد رسید. نویسنده ملهم از روح خدا لحن عبـارت را از «ذریت تو را که از صلب تو بیرون آید»، به «ذریت تو را که از پسران تـو خواهـد بـود» و نیـز عبـارت «کرسی سلطنت او را تا به ابد پایدار خواهم ساخت» را به «هرگـز کرسـی اسـرائیل از مـردی از خانـدان و ذریت تو خالی نخواهد ماند» تغییر می‌دهد. بدین ترتیب او ارجاعـات بـه سـلیمان پادشـاه در کتـاب‌هـای سموئیل را به مسیحا، پادشاه آینده در کتاب‌های تواریخ تغییر داد! نویسنده الهام یافته کتـاب‌هـای تـواریخ آشکار ساخت که عهد خدا در عهد عتیـق بـا آمـدن مسـیحا و پادشـاهی‌اش؛ یعنـی در عیسـای مسـیح و پادشاهی مسیح تحقق خواهد یافت. این یادآور یکی از نبوت‌های اشعیا در ۳:۵۵ است: «من با شـما عهـد جاودانی یعنی رحمت‌های امین داود را خواهم بست.» هم اشعیای نبـی و هـم نویسـنده کتـاب تـواریخ در انتظار تحقق وعده عهد خدا بودند که به داوود پادشاه داده شده بود.

تخت داوود چیزی نیست مگر همان تخت خدا (اول تواریخ ۵:۲۸، دوم تـواریخ ۸:۹، ۸:۱۳). از ایـن روسـت که پادشاهان سلسله داوود در خداسالاری شخصیت‌های بانفوذ و مهمی بودند. بدین خاطر است که ایشـان مسؤولیت دارند از دعوت بلند خویش آگاه باشند، درسـت همـان گونـه کـه داوود بـود، امـا در حـالی کـه پادشاهان سلسله داوود از درک خداسالاری در ماندند، مسیحا- پادشاه آینده؛ یعنی عیسای مسـیح چنـین نخواهد بود!

**۲۳- عیسی به عنوان پادشاه، پادشاهی خود را در نخستین آمدنش پایه گذارد.**

نبوت: دانیال ۴۴:۱۲، ۱۴:۷ (۶۰۵- ۵۳۷ + سده دوم پ. م.)، اشعیا ۴:۱۶- ۵. تحقق: متی ۲۸:۱۲.

دانیال پرده از رابطه میان پادشاهی‌های جهان و فرمانروایانش از یک سو و پادشاهی خدا و «شخصی شبیه پسر انسان» از سوی دیگر برداشت. اشعیا پایه‌گذاری تخت حزقیای پادشاه را نمونه‌ای از استقرار پادشاهی مسیحا دانست.

**۲۴- عیسی به عنوان پادشاه، شیطان را محدود کرد (او را بست).**

نبوت: پیدایش ۱۵:۳ (۲۱۰۰- ۱۴۰۷ پ. م.). تحقق: عبرانیان ۱۴:۲، اول یوحنا ۸:۳، م.ک. متی ۲۸:۱۲- ۲۹، یوحنا ۳۱:۱۲- ۳۲.

**۲۵- عیسی به عنوان پادشاه، عدالت را استوار می‌سازد.**

نبوت: ارمیا ۵:۳۵- ۶، ۱۵:۳۳- ۱۶. تحقق: متی ۲:۲؛ اول قرنتیان ۳۰:۱، دوم پطرس ۱۳:۳ (۶۴ م.).

**۲۶- همه از عیسی به عنوان پادشاه، اطاعت خواهند نمود.**

نبوت: پیدایش ۱۰:۴۹ (یعقوب، ۲۰۰۷- ۱۸۶۰ پ. م.)، م.ک. اشعیا ۲۱:۴۵- ۲۳. تحقق: فیلیپیان ۱۰:۲- ۱۱ (پایان ۶۱ م.).

**۲۷- عیسی سنگ زاویه اجتماع حقیقی خداست.**

نبوت: مزمور ۲۲:۱۱۸، اشعیا ۱۶:۲۸. تحقق: متی ۳۳:۲۱- ۴۶، اعمال رسولان ۱۱:۴ (۶۱ م.)، اول پطرس ۷:۲.

## ث- نبوت‌های مربوط به رنج و مرگ عیسای مسیح

**۲۸- عیسی به عنوان یک جلیلی مورد تحقیر قرار گرفت** (جلیلی؛ یعنی بیگانه، کسی که خون ناپاک دارد).

نبوت: اشعیا ۷:۴۹؛ ۲:۵۳- ۳. تحقق: یوحنا ۴۵:۱- ۴۶، ۴۱:۷- ۴۲.

**۲۹- عیسی بی دلیل مورد نفرت بود.**

نبوت: مزمور ۴:۶۹. تحقق: یوحنا ۲۵:۱۵.

**۳۰- به عیسی تحت عناوین سامری، دیوزده، گناهکار و دیوانه دشنام دادند.**

نبوت: مزمور ۹:۶۹. تحقق: رومیان ۳:۱۵، (یوحنا ۴۸:۸، ۲۴:۹، ۱۹:۱۰).

**۳۱- عیسی نه تهدید کرد و نه تلافی.**

نبوت: اشعیا ۷:۵۳الف. تحقق: اول پطرس ۲۳:۲.

**۳۲- عیسی سوار بر یک الاغ وارد اورشلیم شد.**

نبوت: زکریا ۹:۹ (۵۲۰- ۵۱۸ پ. م.)، مزمور ۲۶:۱۱۸. تحقق: ۱:۲۱- ۱۱، ۳۹:۲۳.

**۳۳- در برابر سی پاره نقره به عیسی خیانت شد که با آن پول زمینی خریداری کردند.**

نبوت: زکریا ۱۲:۱۱- ۱۳، ارمیا ۱:۱۹- ۱۵. تحقق: متی ۱۴:۲۶- ۱۶، ۳:۲۷- ۱۰.

**۳۴- دوست عیسی که با او غذا می‌خورد، بدو خیانت نمود.**

نبوت: مزمور ۹:۴۱ (داوود). تحقق: متی ۲۰:۲۶- ۲۵.

**۳۵- شاگردان عیسی وی را ترک کردند و دشمنانش او را دستگیر نمودند.**

نبوت: زکریا ۷:۱۳- ۹. تحقق: متی ۳۱:۲۶ و ۵۰ و ۵۶.

**۳۶- عیسی را زدند و به رویش آب دهان انداختند.**

نبوت: اشعیا ۶:۵۰. تحقق: یوحنا ۱:۱۹، متی ۶۷:۲۶- ۶۸.

**۳۷- عیسی را مانند گوسفندی به سوی مسلخ بردند.**

نبوت: اشعیا ۷:۵۳ب. تحقق: متی۳۱:۲۷، یوحنا ۲۹:۱.

**۳۸- عیسی را مردمان مصلوب، خوار و تمسخر کردند و خدا هم او را ترک نمود.**

نبوت: مزمور ۱:۲۲- ۳۲ (داوود)، اشعیا ۵:۵۳. تحقق: متی ۲۷ و لوقا ۲۳.

**۳۹- به عیسی سرکه دادند تا بنوشد.**

نبوت: مزمور ۲۱:۶۷. تحقق: مرقس ۲۳:۱۵ و ۳۶.

**۴۰- عیسی واقعا مرد (رشته زندگی‌اش بر زمین گسسته گردید).**

نبوت: اشعیا ۸:۵۳. تحقق: لوقا ۴۶:۲۳.

**۴۱- مردم کسی را که سوراخ سوراخ کرده بودند، تماشا کردند.**

نبوت: زکریا ۱۰:۱۲. تحقق: لوقا ۳۴:۱۹و ۳۷ (با نیزه)؛ یوحنا ۱۸:۱۹؛ ۲۵:۲۰ و ۲۷ (با میخ‌های صلیب).

**۴۲- عیسی را در قبر مردی ثروتمند دفن کردند.**

نبوت: اشعیا ۹:۵۳. تحقق: متی ۵۷:۲۷- ۶۰.

**۴۳- عیسی کاملا بی‌گناه بود.**

نبوت: اشعیا ۹:۵۳. تحقق: دوم قرنتیان ۲۱:۵.

**۴۴- عیسی به عنوان قربانی جایگزین (به نیابت دیگران) مرد تا گناهان ما را کفاره نماید.**

نبوت: اشعیا ۵:۵۳- ۶ و ۱۰- ۱۲. تحقق: رومیان ۲۵:۴، عبرانیان ۲۸:۹؛ افسسیان ۱۳:۲- ۱۸ (۶۰- ۶۱ م.)، اول پطرس ۲۴:۲- ۲۵.

**۴۵- مرگ عیسی نقشه خدا بود.**

نبوت: اشعیا ۱۰:۵۳. تحقق: اعمال رسولان ۲۳:۲؛ ۲۸:۴.

## ج- نبوت‌های مربوط به رستاخیز عیسای مسیح

**۴۶- عیسی از مردگان برخاست.**

نبوت: مزمور ۱۰:۱۶ (داوود)، اشعیا ۱۱:۵۳الف. تحقق: اعمال رسولان ۲۳:۲- ۳۲، ۱۳:۳۰- ۳۷.

**۴۷- عیسی پس از سه روز از مردگان برخاست.**

نبوت: مرقس ۳۱:۸، ۳۱:۹، ۳۲:۱۰- ۳۴. تحقق: مرقس ۱:۱۶- ۷.

### چ- نبوت‌های مربوط به صعود و بر تخت نشستن عیسای مسیح

**۴۸- عیسی در ابرها صعود نمود.**

نبوت: دانیال ۱۳:۷- ۱۴. تحقق: اعمال رسولان ۹:۲- ۱۱.

**۴۹- عیسی به آسمان صعود نمود تا بر تخت بنشیند.**

نبوت: مزمور ۱:۱۱۰ (داوود). تحقق: اعمال رسولان ۳۳:۲- ۳۵، (م.ک. متی ۴۱:۲۲- ۴۶، ۶۴:۲۶، اول قرنتیان ۲۵:۱۵، افسسیان ۲۰:۱- ۲۲، عبرانیان ۱۳:۱).

**۵۰- عیسی برخاست، بالا برده شد و مقامی بس رفیع یافت.**

نبوت: اشعیا ۱۳:۵۲، (۲۳:۴۵). تحقق: فیلیپیان ۹:۲- ۱۱.

**۵۱- تمامی اقتدار به عیسی داده شد.**

نبوت: دانیال ۱۳:۷- ۱۴، (۴۴:۲). تحقق: متی ۱۸:۲۸.

**۵۲- پادشاهی عیسی را پایانی نخواهد بود.**

نبوت: دانیال ۱۳:۱۷- ۱۴، (۴۴:۲). تحقق: عبرانیان ۲۸:۱۲.

## ح- نبوت‌های مربوط به بازگشت ثانوی عیسای مسیح

**۵۳- پیش از آمدن ثانوی مسیح مکروه ویرانی ظهور خواهد کرد.**

نبوت: دانیال ۲۷:۱۹، ۳۱:۱۱، ۱۱:۱۲ تحقق: سه بار در تاریخ:

- در ۱۶۷ پ. م. با آنتیوخوس چهارم پادشاه سوریه (اول مکابیان ۲۹:۱- ۶۴) (۱۰۰ پ. م.)
- در سال ۷۰ میلادی با تیتوس رومی (متی ۱۵:۲۴؛ لوقا ۲۰:۲۱- ۲۴).
- در خلال محنت عظیمی که درست پیش از آمدن ثانوی مسیح رخ خواهد داد (دوم تسالونیکیان ۱:۲- ۴، پاییز ۵۰ م.، مکاشفه ۱۴:۱۳- ۱۵).

**۵۴- محنت عظیم درست پیش از آمدن ثانوی مسیح بروز می‌یابد.**

نبوت: دانیال ۱:۱۲. تحقق: متی ۲۱:۲۴- ۲۹الف، مکاشفه ۷:۱۱- ۱۰.

**۵۵- بازگشت ثانوی عیسای مسیح ناگهانی و نامنتظره خواهد بود.**

نبوت: متی ۴۳:۲۴- ۴۴. تحقق: اول تسالونیکیان ۲:۵، دوم پطرس ۱۰:۳؛ مکاشفه ۳:۳، ۱۵:۱۶.

**۵۶- اجرام آسمانی در هنگام بازگشت ثانوی آشفته خواهند شد.**

نبوت: اشعیا ۱۰:۱۳، ۴:۳۴، حزقیال ۷:۳۲- ۸، یوئیل ۳۱:۲ (۵۰۰- ۴۰۰ پ. م.). تحقق: مکاشفه ۱۲:۶- ۱۳، ۱۲:۸، متی ۲۹:۲۴.

**۵۷- عیسی به هنگام بازگشت ثانوی خود، بر ابرها در آسمان ظاهر خواهد شد.**

نبوت: دانیال ۱۳:۱۷. تحقق: متی ۳۰:۲۴، ۶۴:۲۶، مکاشفه ۷:۱.

**۵۸- آنانی که بدن عیسی را سوراخ کردند، به هنگام بازگشت ثانوی او را خواهند دید.**

نبوت: زکریا ۱۰:۱۲. تحقق: مکاشفه ۷:۱.

**۵۹- عیسی بدن‌های مرده ایمانداران را رستاخیز خواهد داد و ایشان روی خدا را در عیسی خواهند دید.**

نبوت: ایوب ۲۵:۱۹- ۲۷. تحقق: یوحنا ۲۸:۵- ۲۹، مکاشفه ۴:۲۲.

**۶۰- عیسی با عدالت و انصاف داوری خواهد کرد.**

نبوت: اشعیا ۳:۱۱- ۵. تحقق: یوحنا ۲۴:۷.

**۶۱- عیسی با عصای آهنین بر ملل شریر فرمانروایی خواهد کرد.**

نبوت: مزمور ۹:۲. تحقق: مکاشفه ۵:۱۲.

## خ- نبوت‌های مربوط به طبیعت الهی عیسای مسیح

**۶۲- عیسی ابتداست و از ازل وجود داشته است.**

نبوت: امثال ۲۲:۸- ۲۳ (۹۷۱- ۶۸۵ پ. م.). تحقق: یوحنا ۱:۱، مکاشفه ۶:۲۱.

**۶۳- عیسی یگانه پسر خداست.**

نبوت: مزمور ۷:۲ (داوود؟). تحقق: لوقا ۳۲:۱، مرقس ۱۱:۱، اعمال رسولان ۳۳:۱۳، عبرانیان ۵:۱.
(راهنمای ۲، پیوست ۱ را ملاحظه نمایید).

مسیح (مسح شده توسط) خدا خود چنین نقل کرد که خدا بدو گفت: «تو پسر من هستی، امروز تو را تولید نموده‌ام (تو را پدر شده‌ام).» خدا این کلمات را هرگز خطاب به یک فرشته به کار نبرد. فرشتگان را ممکن است به طور دسته جمعی «پسران خدا» نامید (ایوب ۶:۱؛ ۷:۳۸)، اما هیچ یک از ایشان به تنهایی

با عنوان «پسر خدا» یا کلماتی نظیر آن نامیده نشده‌اند که وی را از دیگران متمایز گردانند و جایگاهی ممتاز بدو ببخشد. فرمان الهی (مزمور ۷:۲ب- ۹) که در سرودهای پرستشی مربوط به مراسم تاجگذاری خاندان داوود محفوظ مانده، با لحنی گفته شده که در آیین‌های تاجگذاری خاور نزدیک باستان کاربرد گسترده‌ای داشت. این کلمات در وجود مسیحا که از ذریت داوود بود به کاملترین شکل تحقق یافت. او در زمان مقرر برای تحقق آن برخواهد خاست.

عبارت «پسرخدا» در رابطه با عیسی هرگز نه بر رابطه فیزیکی بلکه بر رابطه‌ای روحانی- الهی دلالت می‌کند. همیشه بیانگر این مطلب است که عیسی دارای طبیعت الهی می‌باشد. عیسی در حالی که طبیعت مادی خود را فقط از مریم باکره دریافت می‌کرد، طبیعت روحانی و الهی‌اش را هم فقط از خدای روح‌القدس دریافت می‌نمود (لوقا ۲۶:۱- ۳۷). خدا در عهد عتیق می‌گوید که عیسای مسیح پسر خداست (مزمور ۶:۲- ۷). خدا در عهد جدید می‌گوید که عیسای مسیح پسر خداست (متی ۱۶:۳- ۱۷). خود عیسای مسیح می‌گوید که او پسر خداست (متی ۶۳:۲۶- ۶۴، ۴۳:۲۷). پولس رسول می‌گوید که عیسای مسیح پسر خداست (رومیان ۳:۱- ۴).

واژه «پسر» تنها مفهومی روحانی دارد. عیسای مسیح به عنوان پسر، همین خدای یگانه است که بدون کنار گذاردن طبیعت الهی‌اش، طبیعت انسانی بر خود گرفت و از طریق مریم باکره وارد آفرینش و تاریخ بشر شد (فیلیپیان ۶:۲- ۷، کولسیان ۱۵:۱، ۹:۲). عیسای مسیح «خدا با ما» شد (اشعیا ۱۴:۷، متی ۲۳:۱). عیسای مسیح «کلام» خداست که در آفرینش و تاریخ بشر متجلی گردید (یوحنا ۱:۱و ۱۴ و ۱۸).

«امروز» به جایگاه بلند عیسی اشاره می‌کند: رستاخیز، صعود و بر تخت نشستنش در آسمان. پس او به عنوان پسر خدا به مقام رفیع سلطنت گماشته شد (رومیان ۳:۱- ۴). پس او را به عنوان کاهن اعظمی که تا ابد پادشاه عادل است اعلان نمودند (مزمور ۴:۱۱۰). عیسی از ازل پسر خدا بود، که پس از آنکه اطاعت کاملش با رنج کشیدن به ثبوت رسید، رستاخیز یافت و بالا برده شد. وی در نتیجه از تمام اختیارات پسر بودن برخوردار گردید (متی ۱۹:۲۸).

اصطلاح «پدر شدن خدا» به هیچ روی بر فیزیکی بودن این پدر بودن اشاره نمی‌کند. همه گونه‌های دیگر پسر بودن مفهومی از شروع زمانی این رابطه را در خود دارند، اما از آنجایی که این اصطلاح درمورد خدا به کار رفته است، منظورش ازلیت است.

اصطلاح مزبور به پسر بودن عیسای مسیح در تثلیث اشاره دارد: نزدیکی و رابطه غیر قابل درک و پایدار میان خدای پدر و خدای پسر و خدای روح‌القدس (یوحنا ۲۴:۴) و در نوری سکونت دارد که نتوان به آن نزدیک شد (اول تیموتاؤوس ۱۶:۶). تنها کسی که او را به طرزی قابل دیدن آشکار می‌سازد و به بشر می‌شناساند (او را برای انسان تشریح می‌کند)، عیسی است (یوحنا ۱۸:۱؛ متی ۲۵:۱۱- ۳۰).

مزمور ۸:۲- ۹ به قدرت مطلق و الهی عیسی دلالت می‌کند. خدای پدر خدای پسر را بر همه ملت‌های روی زمین پیروز ساخته است، چه با نجاتش (آیه ۸) و چه با داوری‌اش (آیه ۹).

**۶۴- عیسی پسر خداست.**

نبوت: دوم سموئیل ۱۱:۷- ۱۶، اول تواریخ ۱۱:۱۷- ۱۴. تحقق: لوقا ۳۲:۱، عبرانیان ۵:۱.
گرچه جانشین بلافصل داوود، سلیمان معبدی برای خدا ساخت، این رویداد ثابت کرد که نبوت و وعده خدا در عیسای مسیح، پسر خدای متعال، که مسیحا- پادشاه و «پسر داوود» است، تحقق کامل یافته. عیسای مسیح «عجیب و مشیر و خدای قدیر و پدر سرمدی و سرور سلامتی» نام دارد (اشعیا ۶:۹).

پادشاهی او با عدالت و انصاف تا ابدالاباد استوار خواهد شد (اشعیا ۷:۹). پادشاهی او را پایانی نخواهد بود (لوقا ۳۳:۱). او کسی است که «(تاج سلطنت) حق او می‌باشد» (حزقیال ۲۷:۲۱). او حکمران سلامتی خواهد بود (میکاه ۲:۵- ۵) و او «رئیس و حاکم طوایف» نام دارد (اشعیا ۴:۵۵- ۵).

**۶۵- عیسی به عنوان خدا مورد خطاب قرار می‌گیرد.**

نبوت: مزمور ۶:۴۵- ۷ (بنی قورح)؛ اشعیا ۶:۹؛ (م.ک. اشعیا ۲۰:۱۰- ۲۱). تحقق: مکاشفه ۸:۱- ۹.
مزمور ۴۵ در تجلیل از یک مراسم عروسی سلطنتی (عروسی یهوشافاط؟ ۸۷۰- ۸۴۶ پ. م.) سروده شده است و سراینده نخست داماد (آیات ۱- ۹) و سپس عروس را (آیات ۱۰- ۱۷) مورد خطاب قرار می‌دهد. در عهد عتیق بنا به رسم دربارهای مشرق زمین پادشاه را با لحنی مشحون از صنعت مبالغه ادبی طرف خطاب قرار می‌دادند. پادشاه اسرائیل به منزله نایب‌السلطنه خدا بر قوم اسرائیل مورد توجه است و به سلسله‌ای تعلق دارد که خدا بدان وعده‌های مخصوص داده است.

تخت پادشاه تنها با آمدن مسیحا- پادشاه است که با عدالت کامل سلطنت را تا ابد استوار خواهد ساخت. مسیحا- پادشاه نه تنها با عنوان «پسر خدا» (مزمور ۷:۲، عبرانیان ۵:۱)، بلکه به عنوان «خدا» (مزمور ۶:۴۵- ۷، عبرانیان ۸:۱- ۹) مخاطب قرار گرفته است. عیسی تنها یک انسان از نسل داوود نیست (رومیان ۳:۱)، بلکه خدا، فروغ جلال خدا و مظهر کامل ذات خدا هم هست (عبرانیان ۳:۱).

عدالت و انصاف نه تنها شالوده تخت خدا (مزمور ۱۴:۸۹)، بلکه اساس تخت مسیح را تشکیل می‌دهند (عبرانیان ۸:۱)، تخت مسیحا همان تخت خداست (مکاشفه ۳:۲۲).